Аз коллексияи Рисале и Нур

Дар бораи Рамазон

Бедиуззаман Саид Нурси

Дар бораи рамазон

Ну нуқта, аз маъни ои зиёде, ки мо и Мубораки Рамазон дорост тан о дар бораи нӯ   икмати он қисса мекунад.

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

شَهْرُ رَمَضانَ الَّذِى اُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْاٰنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدٰى وَ الْفُرْقَانِ

Ба номи Худои Бахшояндаи Ме рубон. "Мо и Рамазон он Ъмо еЬ аст, ки фуруд оварда шуд дар он Қуръон ва ро намое барои мардумон ва суханони равшан аз идоят ва ҷудо кардани ақ аз ботил.... " (Қуръон, 2:185)

НУҚТАИ АВВАЛ

Рўза дар мо и Шарифи Рамазон яке аз панҷ рукн ои Ислом буда, инчунин яке аз рамз ои бузургтарини Ислом ба шумор меравад.

Дар бисёр икмат ои рўзаи мо и Шарифи Рамазон чунин маъни ои ни он ну уфтаанд, ки ба мо ияти Рубубияти (Тарбиятди андагии) Худованд, ба аёти иҷтимоии инсон, ба аёти шахс , ба тарбияи нафс1, инчунин ба из ори миннатдор ба неъмат ои Ило равона карда шудаанд.

{1 Нафс - ру , "Ман"-и инсон. Асоси майлу рағбат ои паст (айвон).}

Аз нуқтаи назари Рубубияти Худованд, яке аз икмат ои ни онии рўза чунин аст: сат и заминро як намуд дастархони хайр офарида ва дар рўи ин дастархон тамоми намуди неъмат оро ба монанди Мин айсу ло я тасибу "Аз он ҷо, ки гумон намекунад" (65:3) ҷой карда, амин тариқ Худованд

фазилати Рубубият, Ра мат ва Ме рубонии Ило ии Худро ифода мекунад. Инсон о бошанд, дар пардаи бепарво ва доираи сабаб о қарор дошта, наметавонанд пурра ақиқатро, ки бо ин олат зо ир мешавад, бубинанд, баъзан тамоман фаромўш мекунанд.

Аммо дар Рамазони Муборак, имондорон нога он ба монанди қушуни муташаккил табдил меёбанд. Ба мисли он ое, ки ба зиёфати Ҳокими Абад пеш аз ғуруби офтоб махсус даъват шудаанд, гўё интизори амри "Мар амат намоед!" астанд, бо олати худ як навъ ибодатро нишон меди анд. Нисбати Ра мати чунин ме рубон, боазамат ва фарогиранда бо ибодати фарох, азим ва ботартибонаи худ ҷавоб мегардонанд. Аҷиб, инсон ое ки ба чунин ибодати ол ва зиёфати пурифтихор амро нашудаанд, оё лоиқ астанд, ки он оро инсон номид?

НУҚТАИ ДУЮМ

Аз нуқтаи назари сипосгузор ба э сон ои Худованд, як икмате аз бисёр маъни ои ни онии рӯза дар Рамазони Муборак чунин аст: чи тавре, ки дар Калимаи Аввал гуфта шуда буд, нозу неъмат ое овардашудаи савдогар аз ошхонаи яке аз окимон музди муайянеро талаб мекунад. Ва бар ивази он о ба савдогар музди ночизеро додан, он неъмат ои пурарзишро ночиз ба назар мерасонад - аминтавр, ба монанди этироф накардани он шахсе, ки он оро адя кардааст бени оят беақлист. Айнан аминтавр Худованд дар рӯи замин намуд ои беандозаи неъмат оро шинондааст ва ба сифати музд бар ивази он неъмат о дар ҷавоб, шукру миннатдор мехо ад. Сабаб ои беруна ва доранда ои он неъмат о бошанд дар симои савдогарон воқеъанд. Мо ба он савдогарон як навъ музд меди ем, миннатдории

худро баён намуда, атто аз ад зиёд урмат ва арзи ташаккур менамоем, ки он о сазовор нестанд. Аммо, Неъматди андаи Ҳақиқ , аз он сабаб о дида, тавассути он неъмат о ба дараҷаи беандоза сазовори шукру сипозгузор мебошад. Бинобар ин, ба Ӯ тан о бо дарк намудани он, ки амаи неъмат о бевосита аз тарафи Ӯ меоянд, инчунин бо сарфа м рафтани арзиши он неъмат о ва бо э соси э тиёҷ дории худ нисбати он о из ори шукургузор кардан мумкин аст.

Ҳамин тавр, рӯза дар мо и Мубораки Рамазон калиди ақиқ ва холис, шукргузории бузургу умум мебошад. Чунки, дар дигар вақт о бисёри инсон о зери маҷбурияти рӯза қарор надоранд, гуруснагии ақиқиро ис накарда арзишмандии бисёри неъмат оро дарк намекунанд. Ба инсон ои сер, хусусан сарватмандон, дараҷаи неъмате, ки дар пораи нони хушк мавҷуд аст, фа мида

намешавад. Аммо, он пораи нони хушк аз назари шахси имондор ангоми ифтор намудан адяи арзишноки Ило мебошад, ки аз ин узви зоиқа (таъм)-и ў ша одату гуво меди ад. Ҳар касе, ки набошад аз оким сар карда то фақир, арзиш ои он неъмат оро дар Рамазони Муборак фа мида, ба як навъ шукри маънав лоиқ мегардад.

Ҳам аз ҷи ати мамнунияти хурдани таъоми рўзона: "Ин неъмат о молу мулки манъ нестанд. Ман наметавонам он оро дар таъом истифода барам, маълум мешавад, ки он о молу неъмати каси Дигар мебошанд. Ман амри Ўро интизор мешавам" гуфта, дар неъмат - неъмати аслиро дарк мекунад. Ҳамин тавр, як шукри маънав мекунад. Бинобар ин, ин намуди рўза аз бисёр ҷи ат калиди шукру сипосгузор мегардад, ки ин ам вазифаи ақиқии инсон мебошад.

НУКТАИ СЕЮМ

Яке аз икмат ои рӯза аз ниго и аёти ичтимоии инсон чунин аст: Инсон о вобаста ба таъминоти модд гуногун офарида шудаанд. Худованд мувофиқи ин фарқият о, сарватмандонро барои расонидани кӯмак ба камбағалон даъват мекунад. Зеро, сарватмандон пурра олати машақати гуруснагии он оро, тан о ба воситаи гуруснагии рӯза метавонанд э сос намоянд.

Агар рӯза набошад, он вақт сарватмандони бисёри худписанд ёфт мешуд, ки амин тавр наметавонистанд бифа манд, ки то чи дарача гуруснаг ва бечораг азоб аст ва то чи андоза одамони фақир ба ме рубон э тиёч доранд. Аз ин ли оз, ме рубони нисбати дигарон, ки дар табиати инсон вучуд дорад, асоси як навъ шукури ақиқист. Ва кадом инсоне, ки набошад, дар ягон намуд метавонад бечоратареро нисбат ба худ

пайдо кунад. Ва у дадор аст, ки нисбати Ӯ ме рубон бошад.

Агар инсон ба гуруснашинии атм маҷбур ва бавоситаи ме рубон ба мадад расондан вазифадор намебуд, онго , на хайр мекарду ва на кӯмак мерасонд, рафтаю ин амал ои некро анҷом медод, он го он о номукаммал мебуданд, чунки ӯ ақиқатан дар худ он олатро э сос намекард.

НУҚТАИ ЧАҲОРУМ

Аз нуқтаи назари тарбияи нафс, яке аз икмат ои рӯза дар Рамазони Муборак чунин аст: нафс мехо ад, ки озод ва мустақил бошад, ма з худро амин тавр қабул мекунад. Ва атто, бо табиати худ орзуи рубубияти (тарбиякунии) тахаюлиро дорад ва бо ихтиёри худ амал намояд. Вай дар бораи неъмат ои бе исоби адяшуда намехо ад андеша кунад. Аз он ҷумла, агар вай дар аёти дуняв сарватмандию қувва дошта бошад, илова

бар ин, агар ғофил (бепарво) ўро дастгир намояд, дар ин сурат амчун айвон пурраю яклухт, арисона адя ои Ило иро ғабс карда, фурў мебарад.

Ҳамин тавр, дар Рамазони Муборак нафси ар як инсон, аз сарватманд сар карда то камбағал пай мебарад, ки вай банда аст на инки со ибихтиёр, ғулом аст на инки озод. Ҳам мефа мад, ки агар хости Худо набошад вай атто ягон кори оддию соддаро анҷом дода наметавонад - дасташро ба об дароз карда наметавонад, рубубияти тахайюлии ў мешиканад, ва либоси итоатро пўшида ба шукргузор рў меорад, ки вазифаи ақиқии ўст.

НУҚТАИ ПАНҶУМ

Аз нуқтаи назари он ки дар Рамазони Муқаддас, рўза чи гуна майли арисонаи нафсро тарбия мекунад ва ўро маҷбур месозад, ки аз беитоат даст кашад, яке аз икмат ои рўза чунин аст: нафс

аз бепарво худро фаромуш мекунад, зафъи беканор, фақирии бепоён ва камбуди ои бузурги дар ў ҷойдоштаро намебинад ва дидан ам намехо ад.

Вай дар бораи он ки ў чи гуна заиф, мубталои марг аст ва нишоне барои бадбахти о мебошад ва дар бораи он ки тан о аз гушту устухон ои тезвайроншавандаю шикананда иборат аст, андеша намекунад. Мисли он ки худро ҷовид (намиранда) ва абадулабад хаёл намуда, ба дунёи фонию гузаранда худро андохта (партофта), гўё ки астии устувор (о анин) дошта бошад. Ва бо хасисию арисии фавқулода, амчунон бо дилбастаг ва му аббати баланд ба неъмат ои замин саъю кўшиш менамояд. Бо ар гуна чиз ои аловатди анда ва фоидаовар баста мешавад.

Офаридгори худро, ки нисбати вай ғамхории комили ме рубонона дорад, фаромуш мекунад.

Илова бар ин, аз натиҷаи ин аёт ва аёти ухрав фикр намекунад. Ба бадахлоқи о гирифтор мешавад. Ҳаминтавр, рӯза дар мо и Шарифи Рамазон атто ба нафарони бепарвою якрав э сос намудани заиф , нотавонманд ва фақирии худашонро мефа монад. Инсон бавоситаи гуруснаг дар бораи меъдаи худ фикр мекунад, талабот ои ӯро мефа мад ва дарк мекунад, ки то чи андоза бадани заифи ӯ номуста кам мебошад, сарфа м меравад, ки то чи дараҷа ӯ ба нек ва ме рубон э тиёҷ дорад. Ва инсон, мағурурии (такаббури) фиръавнонаи (фиръавнмонанди) нафсро як сӯ гузошта, дар оҷиз ва фақирии комил хо иши муроҷиат намудан ба дарго и Ило иро э сос менамояд. Ва "бо дасти маънавии шукургузорона" ба задании дари Ра мат омода мешавад (агар ғофил қалби ӯро вайрон накарда бошад...).

НУҚТАИ ШАШУМ

Аз тарафи он, ки рўза дар мо и Шарифи Рамазон ба нозил гаштани Қуръон рабт дорад ва аз нўқтаи назари он ки Рамазони Муборак замони асоситарини фурудоии Қуръон мебошад, яке аз икмат ои рўза чунин аст: азбаски дар мо и Рамазон Қуръони Ҳаким фиристода шудааст, ма з бо тасаввур намудани замони фурудоии ин Қуръон, барои он ки ин паёми осмониро хуб пешвоз бигирем дар мо и Шарифи Рамазон зарур аст, ки аз хо иш ои пасти нафс ва аз кор ои бефоида ҷудо шуда таъому нушидани оро тарк карда, ба малоик о шабо ат пайдо намоем... Ҳаминтавр Қуръонро гўш бикунему бихонем, мисле ки он худи озир фиристода шуда бошад ва паём ои Ило ии дар он ҷойдоштаро аминтавр гўш кунем, ки гўё ла заи фурудоияш аст ва аминтавр бояд гўш андозем, мисле ки аз да они худи Паёмбари Муътабарамон (с.а.с.) ё инки атто аз

Ҷабраили Муқаддас (а.с.) шунида истода бошем, ё шояд, мисле ки аз худи Парвардигори Сухангӯи Абад гӯш карда истода, сазовори як навъ олати муқаддас гашта бошем. Худи мо ам баёнкунандаи Ӯ шуда, ба гӯш кардан дигаронро барангезонем ва ба як дараҷае икмати нозил гаштани Қуръонро нишон биди ем. Бале, дар Рамазони Муқаддас олами ислом ба мисли як масҷиде табдил меёбад, ба як масҷиде, ки миллион о офизон2 дар амаи кунҷ ои ин масҷиди азим ин Қуръон - ин хитоби самовиро ба ама сокинони Замин мешунавонанд. Инчунин, ар Рамазон дар як шакли равшану тобон ин оятро намоиш меди ад:

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِى أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْاٰنُ

{2 Ҳофиз - шахсе, ки Қуръонро аз ёд медонад.}

"Дар мо и рамазон, ки Қуръон нозил шуда буд" (2:185).

Ҳам исбот менамояд, ки Рамазон мо и Қуръон аст. Баъзеи аъзоёни ин ҷамъияти бузург бо э тироми хоксоронаашон ба ин офизон гўш андохта, баъзеи дигарашон бошад худашон қироат менамоянд.

Инчунин, ба мисле ки то чи андоза бад аст дар ин масҷиди муқаддас, дар узури ин гуна вазъият қарордошта башию ба майлу хо иш ои пасти нафс дода шав , аз ин вазъияти муқаддас бо таъому об баромадан чи қадар чиркин бошад, то чи дараҷа ин адафи нафрати ҷамъияти дар ин масҷид узурдошта мегардад, айнан амин хел, бо рўзадорон дар Рамазони Муборак амро нашудагон ба амин дараҷа, адафи нафрати маънавии тамоми олами ислом мегарданд.

НУҚТАИ ҲАФТУМ

Аз нуқтаи назари ҷамъоварии неъмат о аз тарафи бани одам, ки ба ин дунё барои "кишоварз" ва "савдо"-и дунёи абад омадаанд, яке аз бисёр маъни ои ни онии рӯза дар Рамазон чунин аст: дар Рамазони Муборак бар ивази ар як кори хайр азор о мукофот ои маънав навишта мешаванд. Мувофиқи адис, ар як арфи хондашудаи Қуръони Ҳаким дар худ да савоб ва да амали хуб дорад, инчунин да меваи би ишт меорад. Дар Рамазони Муқаддас бошад, бар ивази ар як арфи хондашуда, на ин ки да савоб, балки азор савоб навишта мешавад; ва дар ин гуна оят о, амчун, "Оят ал-Курси" бар ивази ар як арфи он азор о мукофот, ва дар рӯз ои ҷумъаи Рамазони Муқаддас бошад, боз ам бисёртар. Дар Шаби Қадр3 бошад, си азор амал ои нек исобида мешавад!

{3 Шаби Қадр (Лайлатул Қадр) - пурарзиштарин ва муқадастарин шаби мо и Рамазон ва сол мебошад.}

Бале, Қуръони Ҳаким, ки бар ивази ар як арфаш си азор мева ои абад меди ад, ба дарахти нуронии би иштии Тубо шабо ад дошта, барои имондорон дар Рамазони Муқаддас имконият меди ад, ки миллион о мева ои абад фоида ба даст биоранд. Пас биёву ба ин савдои рушану, абадию фоидабахш назар бикун, бо диққат ниго куну, андеша намову бифа м: ч қадар дар зиёни бепоён мемонанд он ое, ки а амиятнокии ин арф оро қадр накрданд!

Ҳамин тавр, Рамазони Муборак як навъ ҷой, барои намоишго и хеле фоидаовар, як навъ бозори савдост барои аёти абад . Ҳам барои осили охират як намуд хоки самаради анда, инчунин як намуд борони ба ории апрел , барои

шукуфтани амал ои хайр аст. Ин мо ба худ симои идонаи равшану муқаддасро барои намоиши ифтихории ибодати инсоният, дар назди Салтанати Рубубияти Ило мегирад. Ва барои он ки инсон ба бепарво ва дар ин гуна э тиёҷ ои айвон ба монанди, хӯроку об, инчунин ишти ои бозикунандаи вақтхушкунию бе удагии ғарқ нашавад, вазифаи ӯ ниго дории рӯза шуда аст. Гӯё, ки аз олати айвон ла зае баромада ба олати малакут ӯ дохил шуда, ё инки машғули савдои абадият гаштаву мувақатан э тиёҷоти дунявии худро як сӯ монда, ба тасвири (образи) як инсони аёти минмаъда даромада ва ҷисман дар тасвири як ру е зо ир шуда, бо рӯзаи худ, то як андозае сифати Алло ро - ба еҷ чиз э тиёҷманд набуданро инъикос мекунад.

Рамазони Муқаддас дар ин дунёи гузаранда, дар ин аёти муваққатию кўто имконияти сазовор шудани аёти дарозу абадиро меди ад.

Ҳамин тавр, тан о Рамазон имконияти ба даст овардани самараи аёти аштотсоларо меди ад. Ва далели қатъии ин гуфта о ояти Қуръон мебошад, дар он овардашуда аст, ки Шаби Қадр аз азор мо бе аст.

Ба монанди он, ки ягон оким дар замони укмронии худ, ар сол баъзе рўз оро ид эълон мекунад: Ё соли ба тахт омадани худро, ё ин ки рўзи дигареро барои ифоданамоии бошуку ии подшо ии худ. Дар ин рўз, на дар доираи қонун ои асос , Ў зердастонашро мукофот меди ад, ам халқи арзандаю босадоқати худро бо мукофот о ва узури шахсии худ бе парда, бо таваҷҷу и махсуси худ, бо хайрхо ии мустаснояш ва хайрхо ии ғайриодии бевоситаи худ сарфароз

мегардонд. Ба амин монанд, со иби ҷалоли аждаазори олам, ки Шо и Абадист дар мо и Шарифи Рамазон Қуоъони Ҳакимро ато кард, ки амри пуршарафи худи ӯст, ба он аждаазор олам таал луқ ва нигаронида шудааст.

Ва албатта Рамазон бошад, симои махсуси иди Ило иро пайдо карда, ки як навъ намоишго и Машари Раббон ва ҷамъомади ру онист, заруриятибоақлона мебошад. Ҳам барои он, ки ин ид мебошад, пас албатта, барои он ки то як дараҷае инсон оро аз вақтгузаронии пасти айвон канор бубарад, ба он о фармон шудааст, ки рӯзаро ба ҷо оваранд. Мукаммалии ин рӯза бошад: Ҳамаи иссиёту узв ои инсон , ба монанди чашмону гӯш о, тахайюлоту андеша ои ӯ, боз ба монанди меъда, ки барои гирифтани як навъ рӯза водор месозад. Яъне, аз маъншуда о ва бе удаги о худро дошта, ар

яки он оро ба ибодатнамоии махсус водор месозад.

Масалан, забонро бо воситаи гирифтани рӯза ниго медорад, аз фиреб, ғайбату бадлафз дур сохта, ин забонро барои ин гуна кор о, ба монанди қироати Қуръон, ба хотироварию сано гуфтани Парвардигор, салавот о барои Паёмбар (с.а.с.) ва тавба истифода барад... Ва масалан, бо ар васила нигаронидани чашм оро аз ниго и пасти одамони бегона (нома рам), гӯш оро бошад аз бадлафзи о мамоният сохта, чашм оро ба мисол ои ибратбахш, гӯш оро - барои суханони дуруст ва фа мидани Қуръон истифода барад. Ба монанди ин, "узв о"-и боқимондаи ҷисми инсониро амчунин зарур аст, ки барои баҷооварии рӯзаи махсус водор созад.

Ин чунин, меъда, ки аз ама фабрикаи азим ба исоб меравад, агар бо рӯза муваққатан фаъолияти

онро боз дорем, он вақт дигар дастго ои хурди ин фабрикаро барои пайгирии он (рӯза) маҷбур сохтан осон мегардад.

НУҚТАИ ҲАШТУМ

Яке аз икмат ои мо и Шарифи Рамазон аз ниго и аёти шахсии инсон чуни аст: барои инсон аз ама му имтарин як намуди дору - ин худдории моддию маънав , дар илми тибб - пар ез мебошад. Ба монанди оне, ки аз нуқтаи назари тибб нафси инсон бо истеъмоли бетартибона ба саломатии худ зарар мерасонад, инчунин байни ғизо ои алол ва аром фарқ нагузошта, чизе ки зери даст афтад ғасб карда, одатан вай аёти ру онии худро за ролуд месозад. Ҳам ба ин гуна нафс итоат кардан ба қалбу ру душвор мегардад. Вай саркашона лаҷомро ба дасти худ гирифта ба инсон зин мезанад (савор мешавад). Ҳамин тавр

инсон, минбаъд наметавонад майлу хо иш ои худро пешгир кунад.

Ба туфайли мо и Шарифи Рамазон бошад, вай (нафс) ба як тарзи пар ез унс гирифта, ба шумораи ма дуди таъом қаноатманду одат мекунад ва ба фармон о пайрави карданро меомӯзад. Меъдаи бечораю заифи худро пеш аз азм бо таъом аз болои таъом пур накарда ва дар худ бемори оро бавуҷӯд намеоварад. Ва ба воситаи амр о, вай атто аз чиз ои ҷоиз ам даст мекашад то инки худро аз аром пар ез бикунонад, қобилияти итоат намуданро ба фармон ое, ки аз ақл ва Қонуни Ило бар меояд, пайдо мекунад. Ва амчунон, кушиш менамояд, ки аёти маънавии худро вайрон насозад.

Илова бар ин, қисмати зиёди инсоният тез-тез ба гуруснаг гирифтор мешаванд. Ба ри сабр ва та аммул он о ба гуруснагию пар езкори э тиёҷ

доранд. Рӯза дар Рамазони Муборак аз давраи гуруснанишиние, ки муддати понзда соат, бе таъоми пеш аз дамидани суб бошад - бисту чор соат давом дорад, сабр, худдор , одат намудан ба таъоми кам ва устувор мебошад. Ин аз он далолат меди ад, ки рӯза як навъ даво аз бесабрию бетоқат мебошад, ки он о мусибати инсониро ду чанд месозанд.

Илова бар ин, дар он фабрикаи меъда хизматчиёни зиёде арзи вуҷуд доранд. Ва боз узв ои зиёди инсон астанд, ки бо он робитаи мутақобила доранд. Агар нафс рӯзона, дар муддати як мо мувақатан фаъолияти он оро мавқуф нагузорад, он го , амон узв ову хизматчиёни он фабрикаро маҷбур месохт, ки ибодати асосии худашонро фаромуш ва он оро ба худ машғул карда, зери окимияти худ ба абс ва ба худ мегирифт. Узв ои боқимондаи инсониятро

бошад, бо дуди бенизоми ое, ки аз механизм ои он фабрикаи махсус бармеояд, саргардон месозад. Пайваста диққати он оро ба худ ҷалб мекард. Муваққатан он оро маҷбур месохт, то ки вазифа ои олии худашонро фаромӯш кунанд. Бинобар ин, аз давра ои қадим, тақводорон барои такомул ёфтан ба таъому ошомидании кам худро одат мекунонданд. Аммо, ба фазилати Рамазони Муқаддас хизматчиёни он фабрика дарк мекунанд, ки он о тан о барои ин фабрика офарида нашудаанд. Ҳамчунин, узв ои дигар бо амро и лаззат ои пасти он фабрика дар Рамазони Муборак аз лаззат ои малакутию маънав аловат мебаранд ва ба он о диққати худро равона месозанд. Ва барои амин, дар Рамазони Муқаддас диндорон вобаста аз дараҷаи инкишофи маънавиашон сазовори лутфу мар амати гуногуни маънав , нур ва саъодатманд

мегарданд. Ба воситаи рӯза дар ин мо и пурбаракат барои ин гуна иссиёт ои нозук ба монанди, қалб ва рӯ , ақл ва иссиёт ои махф , тараққиёт ва файз ои зиёде вуҷуд дорад. Ва он о беғаразона ба муқобили гиря ои меъда механданд.

НУҚТАИ НУҲУМ

Яке аз икмат ои рӯза дар мо и Шарифи Рамазон аз нуқтаи назари вайроншавии бевоситаи хаёлнамоии (худписандии) укмронии нафс бо нишон додани заифии вай ва маълумотди оиди зарурияти рӯза чунин аст: нафс Парвардигори худро шинохтан намехо ад ва баръакс, мехо ад, ки такаббурона укмрон намояд. Ба кадом азоб ое, ки ӯ дучор нагардад, ин хислат дар вай боқ мемонад. Ва тан о бо гуруснаг ин хислаташ шикаста мешавад.

Ҳамин тавр, рӯза дар Рамазони Муборак бевосита ба нафс зарба расонда ва такаббурии фиръавнияшро мешиканад. Бе қувват , заиф , ва бечорагии ӯро нишон меди ад ва мефа монад, ки ӯ банда аст.

Дар адис омадааст: Парвардигор аз нафс пурсид: "Ман ки астам ва ту кист ?"

Нафс ҷавоб дод: "Ман - ин манам, Ту - ин Ту !"

Худованд ӯро ба азоб о гирифтор карда, ба ҷа аннам партофт, баъдан боз пурсид. Боз нафс ҷавоб дод: "Ман - ин манам, Ту - ин Ту !". Ва ба кадом азоб ое, ки Худованд ӯро гирифтор намекард, аз такаббур вай рӯй намегардонд. Баъдан ӯро дар азоби гуруснаг мубтало кард, яъне гурусна гузошт.

Ва боз пурсид: "Ман ки астам ва ту кист ?".

Нафс ҷавоб дод:

"Ту Худованди Ме рубон аст, ман бошам бандаи оҷизиТуям...".

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلاَةً تَكُونُ لَكَ رِضَآءً وَ لِحَقِّهِ اَدَّاءً بِعَدَدِ ثَوَابِ قِرَائَةِ حُرُوفِ الْقُرْاٰنِ فِى شَهْرِ رَمَضَانَ وَ عَلٰى اٰلِهِ وَ صَحْبِهِ وَ سَلِّمْ

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ٭ وَسَلاَمٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ٭ وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ٭ اٰمِينَ

Бахшиш:

Аз сабаби он, ки ин китобча дар муддати чил дақиқа навишта шуда буд, ва аз баски ман ва ёрдамчие, ки ин сиё нависро навишт, арду бемор будем. Бинобар ин, дар он баъзе камбуди оюю печдарпечи о метавонанд ҷой дошта бошанд. Аз бародарони худ интизорем, ки он о бо назари нармдилона онро ниго кунанд ва он чи, ки он о зарур ме исобанд, метавонанд исло намоянд.

* * *